

Dkt. Gary Meadors, 1 Wakorintho, Hotuba ya 21, Jibu la Paulo kwa Swali la Chakula Kilichotolewa Sadaka kwa Sanamu, 1 Wakorintho 8:1-11:1

© 2024 Gary Meadors na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Meadors katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha 1 Wakorintho. Hii ni kipindi cha 21, 1 Wakorintho 8.1-11.1, Jibu la Paulo kwa Swali la Chakula Kilichotolewa Sadaka kwa Sanamu.

Asante kwa kujiunga nasi tunapoendelea na kazi yetu kupitia kitabu cha 1 Wakorintho.

Leo, tutaangalia sura ya 8 hadi 10, hasa sura ya 11, mstari wa 1, uainishaji katika Biblia zetu uliogawanya hilo, na halipaswi kuwa hivyo. Kwa hivyo, inapitia mstari wa kwanza wa sura ya 11 kwa kweli, na hii inahusiana na swali la chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu na jinsi jumuiya hii mpya ya Kikristo yenye ushawishi na historia nyingi za Kiyahudi inavyoendelea katika utamaduni wa kipagani wa miungu mingi ambapo vipengele vya miungu hii ni sehemu ya mfumo wa maisha ya kila siku. Kuna miongozo mingi ya kuvutia ya usafiri, nami nitakutajia michache kati ya hii tunapoendelea katika nyenzo zetu leo, lakini zinazungumzia jinsi unavyotembea kuzunguka jiji, unaona mahekalu fulani yaliyowekwa wakfu kwa miungu mbalimbali ya Kigiriki na Kirumi, na ni sehemu tu ya utamaduni.

Ni kila mahali unapoangalia; ni chemchemi ya maji, bafu, na bafu za umma wanazotumia. Hakuna kitu chochote ambacho hakiguswi na ushirikina wa utamaduni huo wa Kigiriki na Kirumi. Na kwa hivyo, hawa watu waliomjia Kristo kama ujumbe mpya, hata kama walikuwa wanajua mafundisho ya Kiyahudi, sasa wanakabiliwa na kujaribu kufanya kazi kupitia jinsi wanavyoishi katika aina hiyo ya utamaduni.

Hili halitugusi wengi wetu, lakini linawagusa Wakristo wengi katika sehemu mbalimbali za dunia. Nilikuwa na baadhi ya wanafunzi kutoka Singapore miaka kadhaa iliyopita, na mmoja wao, suala la chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu halikuwa tatizo katika kanisa lake huko Singapore; kwa mwingine, lilikuwa tatizo kubwa huko Singapore. Kwa hivyo, hili linaweza kuwa jambo la sasa kwa baadhi ya watu, na linaweza kuwa andiko muhimu sana kwako na kwa jamii yako ya Kikristo.

Uwingi wa kidini labda ndio neno linaloelezea. Hilo ni jambo ambalo tamaduni zetu nyingi, hasa tamaduni za Magharibi, zinalo katika historia yao. Na leo, kutokana na harakati za Uislamu, kuna migogoro mingi kuhusu jinsi unavyoshughulikia uwingi wa kidini.

Baadhi wako tayari kukubaliana na kuishi pamoja kwa amani , na wengine hawako tayari. Hata hivyo, tutaangalia maelezo kama tulivyo nayo katika kitabu cha Wakorintho wa Kwanza. Unapaswa kuwa na daftari lako mbele yako.

Hii itakuwa daftari nambari 11 na inashughulikia sura ya 8 hadi 11. Na pia ina maelezo kuhusu dhana ya dhamiri katika Biblia. Jibu la Paulo kwa maswali ya sadaka ya chakula kwa sanamu, ukurasa wa 116 katika maelezo yako.

Ni kama muhtasari wa sehemu hadi hapa. Sura ya 1 hadi ya 4 zilikuwa sehemu moja. Paulo alizungumzia mamlaka ya ujumbe wake kuhusu msalaba, tatizo la migawanyiko na ushindani, na hali ya kijamii ya mambo yaliyokuwa yakiendelea katika sura hizo.

Sura ya 5 na 6 zilishughulikia ujinsia na kesi, migogoro inayoendelea na utamaduni kadri Wakristo hawa wapya walivyoibuka kutoka humo. Sura ya 7 ilihusiana sana na masuala ya ndoa na ujinsia. Na tuliona hilo katika mihadhara kadhaa.

Sasa, katika Wakorintho wa kwanza 8 hadi 11:1, Paulo anazungumzia suala la ibada ya sanamu katika muktadha wa ufalme na maisha ya kila siku ya Wakristo. Mtazamo wa ulimwengu wa sanamu ulienea katika ulimwengu wa siku za Paulo. Kuunganishwa kwa miungu mingi na mahekalu katika maisha ya kila siku kulikuwa kama hewa mtu anayopumua.

Ilikuwa sehemu ya mpangilio wao. Ni kama mfano niliotumia na kurudia. Je, samaki anahisi kama amelowa? Hapana, samaki hahisi kama amelowa.

Iko katika mazingira yake. Je, watu hawa walidhani walikuwa waabudu sanamu? Hapana, walidhani walikuwa wakionyesha heshima na heshima kwa miungu ile ile iliyokuwepo katika mazingira hayo ya wingi. Ukisoma Matendo 15, Matendo 17, Warumi 14 na 15, na maandiko tuliyo nayo sasa, unaweza kuona baadhi ya mapambano kutoka kwa aina mbalimbali za muktadha yaliyohusika.

1 Wathesalonike 1:9 inaonyesha hali hii na ukweli kwamba kulikuwa na suala kubwa kwa Wakristo wa kwanza, ambapo ilibidi waache maisha waliyokuwa wameyajua, waabudu sanamu waliowajua, mtazamo wa ulimwengu waliowajua, na kupitisha Mkristo wa Mungu mmoja, mtazamo wa ulimwengu wa Kikristo wa Kiyahudi, ambao ungeweza kuwa mkali sana kwa wengi wao. Kwa mara nyingine tena, napenda kazi ya Bruce Winter kuhusiana na mengi ya haya, kwani anazingatia upande wa maisha wa Kirumi na utamaduni wa wakati huo. Ana makala katika Tyndale Bulletin, Juzuu ya 41, 1990, kuhusu wingi wa dini na anatuletea mawazo mengi ya historia iliyokuwa ikiendelea katika sura hizi maalum.

Pia anaonyesha chanzo kizuri, ambacho ni baadaye kidogo katika karne ya 2, lakini kinapaswa kuwa tafakari sahihi ya Korintho wa karne ya 1, Pausanias, ambaye

anaandika kinachoitwa Maelezo ya Ugiriki. Hizi ni kama vitabu vya mwongozo wa usafiri. Huyu alikuwa mwandishi wa kale wa Kigiriki.

Unaweza kuitafuta mtandaoni. Niliangalia mwenyewe hivi majuzi, na unaweza kuibua maandishi haya yote, na unaweza kupata maelezo ya Korintho na miji mingine, makoloni mengine ya Kirumi, ili kukupa hisia ya jinsi ilivyokuwa ikiwa bado hujapata hiyo, kulingana na baadhi ya utangulizi wetu. Katika 8:1, tuna muundo wa kipindi cha kifo tena, sasa unaohusu.

Biblia ya NIV inasema tu sasa, lakini hiyo ni kipindi cha mwisho wa kifo. 8:1 na 10:14 inatupa pointi za mwisho za kuvutia. 8.1 inasema, sasa, kuhusu sadaka za chakula kwa sanamu, na kisha anaanza kuzungumzia suala hilo.

Kisha, katika 10:14, kwa hivyo, marafiki zangu wapendwa wanakimbia ibada ya sanamu. Hatujafika mwisho wa sura bado, lakini kwa hakika, tunaona alama za kuashiria, kama ilivyo, kati ya sehemu hii ndefu ya sura ya 8 hadi 10. Hitimisho katika 10:31 hadi 11:1 pia linavutia umakini wetu katika mistari hii.

Kwa hiyo, kama mkila, mkinywa, au mkifanya chochote, fanyeni yote kwa utukufu wa Mungu. Msimkwaze mtu yeyote, kama ni Wayahudi, kama ni Wayunani, au kama ni kanisa la Mungu. Kama vile mimi ninavyojaribu kuwapendeza wote katika kila jambo, sijitafutii faida yangu mwenyewe bali faida ya wengi, ili waokolewe.

Fuata mfano wangu. Hapa ndipo 11:1 inapohitajika kuwekwa katika sehemu hii. Fuata mfano wangu ninapofuata mfano wa Kristo.

Wazo hilo la kuiga linakuja mara kwa mara tunapopitia baadhi ya sehemu mbalimbali za Biblia. Sawa, sura ya 8 hadi 10. Kuna uwezekano wa kutofautiana.

Kwa mara nyingine tena, ninaposema msemu wa kiislamu, unapaswa kuwa unamfikiria Talbert sasa, kwa sababu anapenda mambo haya. Swali la chakula katika 8:1 hadi 13, ambalo ni sura ya 8, linasawazishwa na 9.24 hadi 11.1, ambapo chakula kinachotolewa kwa sanamu kinarudi. Kisha, katikati ya hili, kupunga ibada kwa ajili ya injili na suala la maadili katika sura ya 9 katika jamii.

Kwa hivyo, imeunganishwa hapo, na tutaangalia hizo kwa undani. Sasa, suala la kutoa sadaka ya chakula kwa sanamu. Kulikuwa na fursa tatu, haswa, zilizowakabili Wakristo hawa wa mapema kuhusiana na uhusiano huu wa riziki yao ya kila siku, yaani, chakula na hekulu.

Tunaweza kusema nne ikiwa tungejumuisha mazingira ya jumla waliyokuwa wakiishi, kama tulivyokwisha kuzungumzia, jamii inayopenda sanamu. Lakini tutachukua tu zile tatu mahususi zilizo hapa. Kuna kitabu cha Murphy O'Connor, ambacho

kimepitwa na wakati sasa, kinachoitwa St. Paul's Corinth, ambacho kina taarifa nyingi nzuri ndani yake.

Kama utafiti wowote, utapata tofauti za maoni, na utapata katika sura hii haswa, tutaangazia baadhi ya haya kwa ajili yako, na utapata baadhi wanaopenda vyanzo fulani na hawapendi vyanzo vingine, na itakuwa ni kutoa na kuchukua hapo. Ndiyo maana utafiti lazima uwe mpana sana ili kupata madhehebu ya kawaida ya kufuata —kula katika hekalu la mahali hapo.

Katika sura ya 8 na sura ya 10, hili linajitokeza. Katika sura ya 8:7. Lakini si kila mtu ana ujuzi huu. Baadhi ya watu wamezoea sanamu kiasi kwamba wanapokula chakula cha dhabihu, hukifikiria kama kimetolewa sadaka kwa mungu, kwa sababu dhamiri zao ni dhaifu.

Naam, wangekula wapi chakula hiki cha dhabihu? Mahekalu haya katika koloni ya Kirumi, mara nyingi, yalikuwa karibu kama vile tungeviita vituo vya jamii. Ukitaka kufanya harusi, unaenda wapi? Ukitaka kufanya sherehe ya kustaafu, unaenda wapi? Unapata wapi kituo ambacho unaweza kutumia kuandaa sherehe kwa marafiki zako? Naam, mahali pa kawaida zaidi pa kufanya hivyo palihusiana na kutumia vyumba vilivyokuwa sehemu ya hekalu. Akiolojia imeonyesha idadi ya maeneo haya ya kula.

Kuna utata fulani kuhusu jinsi zilivyotumika. Je, zilitumika kwa ajili ya karamu za miungu pekee, au zilipatikana kwa ajili ya kukodishwa kwa watu katika jamii waliohitaji mahali pa kufanya jambo fulani? Na hivyo hiyo ni sehemu ya utata. Murphy O'Connor anaona hizi kama vyumba vya kulia na vyumba vya hekalu.

Inaonekana kama tuna mambo mawili yanayoendelea kwa sababu, katika sura ya 8, Paulo hazungumzii mabadiliko hayo sana kuhusu suala hili linaloitwa kali na dhaifu. Wale ambao dhamiri zao ni dhaifu hiyo ina maana kwamba hawana maarifa. Ni kama vile anajaribu kuyafanyia kazi kupitia jambo fulani.

Ilhali katika sura ya 10 na katika mistari, mstari wa 1 na unaofuata, ni hadithi tofauti kwa sababu unataka kukimbia ibada ya sanamu, ambayo ndiyo anayoitafula katika sura ya 10, na kutoshiriki katika chakula kinachohusiana na mahekalu. Sasa, kwa hivyo tunayo, inaonekana kama mambo mawili yanaendelea. Naam, baadhi wametatua hilo kutokana na toleo hili, na mahekalu haya ya ndani yalikuwa sehemu kubwa ya jamii kiasi kwamba yalitoa vitu kadhaa.

Kwanza kabisa, je, wangeondoa chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu? Naam, na kwa kweli niseme kwa njia nyingine. Kama ilivyo katika jamii ya Wayahudi, chakula ni kwamba, wanyama huchinjwa kwa njia inayolingana na sheria ya kosher, na kukubalika kwa Wayahudi. Naam, Wagiriki waliwatoa wanyama kwa miungu yao kwa njia tofauti.

Watafanya nini na nyama hiyo? Kama binadamu yeyote, watapata njia za kufaidika nayo, na huenda walikuwa na migahawa iliyounganishwa na mahekalu haya ambapo ungeweza kwenda kula kweli. Na huenda walikuwa na vyumba hivi vya karamu ambapo ungeweza kuvikodisha na kuvitumia kwa kitu fulani. Kisha, pia kulikuwa na vipengele maalum vya kula nyama hii kuhusiana na miungu.

Wengine wanafikiri kwamba sura ya 8 haina mabadiliko mengi, yaani, migahawa au vyumba vya jamii, na kwamba sura ya 10 inalenga zaidi wakati unapokusanyika kuheshimu miungu, ambayo, bila shaka, ni ibada ya sanamu tu, na Paulo hatoi robo. Kwa hivyo, hiyo ni sehemu ya kile tunachojaribu kubaini. Sitakubainishia hilo kabisa, lakini nitakuonyesha vyanzo vinavyojaribu kukusaidia kupitia masuala haya ya kile unachoshughulikia.

Kula katika hekalu la mahali hapo na Murphy O'Connor kwa sababu maisha ya kiraia na kijamii ya watu wa karne ya kwanza yalikuwa sehemu iliyojumuishwa ya utamaduni wao wa kuabudu sanamu. Hekalu la mahali hapo lilikuwa kama kituo cha jamii ambapo matukio mengi ya kijamii yalitokea. Mbali na matukio ya kifamilia kama harusi na siku za kuzaliwa, kulikuwa na vyama vya biashara, Matendo 19, na hata ibada za mazishi ambazo zilihusishwa na kutumia hekalu kama kituo cha kijamii.

Suala gumu la matukio ya kidini dhidi ya kijamii mara nyingi huonekana kana kwamba tofauti kama hizo zingeweza kuwepo katika ulimwengu wa Kirumi wa karne ya kwanza. Na hapa ndipo tatizo linapojitokeza. Kuwa hapo tu ndio utambulisho.

Kuna hatia kubwa kutokana na ushirika unaohusika kwani kuna kuibuka kwa Wakristo katika utamaduni. Nitataja kitu kidogo, na tunahitaji kuangalia jinsi Wayahudi walivyoshughulikia hili ili kupata hisia ya jinsi Wakristo wangeweza kushughulika nalo. Murphy O'Connor alibainisha vyumba vya kulia vya hekalu kwa ajili ya matukio ya kijamii, na Winter alibainisha suala la matukio ya ibada ya kifalme yaliyotokea katika mahekalu haya.

Matukio ya ibada ya kifalme pia yangeonyesha hadhi ya kijamii. Wakuu na wasomi walihudhuria, na wa chini walitengwa kutoka kwa haya. Hizi zilikuwa sehemu ya hewa waliyoivuta katika utamaduni huo, na kila kitu kilijikita katika suala hilo.

Kama mtu mashuhuri angekuja mjini, kungekuwa na karamu katika mojawapo ya mahekalu, na watu wa hadhi ya juu na wasomi wangetarajiwa kuhudhuria na kushughulikia hilo. Kwa hivyo, ni vigumu kwetu kukubaliana na hili kwa sababu utamaduni wao si utamaduni wetu. Walikuwa wakifanya maamuzi kama walivyoyafanya maisha yao yote.

Kisha, wakawa Wakristo. Paulo hakuweza kuwapa Biblia na kusema waelewe hili. Yote yalikuwa ni kutoa na kupokea na mazungumzo na majadiliano.

Ilikuwa mchakato, na ilikuwa mpito kwa watu hawa kwa njia nyingi sana, na ilikuwa ni kujitolea kwao kushughulikia kwa maana ya kupoteza hadhi yao katika utamaduni. Sasa, toleo hili la Korintho ya Kirumi lina vipande vingi ambavyo hatutavitaja vyote hapa, lakini wacha nitajie mambo machache tu. Kuna masuala mawili muhimu sana yanayohusika na Korintho ya Kirumi.

Moja ni kile ambacho mtu angekiita ibada ya kifalme. Sasa, hapa kuna eneo lenye utata, na wakati mwingine utawakuta wasomi wamegawanyika kuhusu hasa ni nini na jinsi hilo lilivyoathiri. Mimi huwa, angalau katika utafiti wangu katika hatua hii ya maisha, huvutiwa na Bruce Winter na kundi lake katika kuelezea hili.

Watu hawa ni wasomi wa Kirumi. Ni wasomi wa kitambo. Ni wasomi wa Biblia, na hamu yao ni kuelewa maandishi haya kikamilifu ndani ya mazingira ya koloni la Kirumi.

Mambo ambayo watu hawa waliishi nayo kila siku. Kuna wengine wasio na unyeti kama huo ambao huja na kuchukua kile tunachokiita kuchuma matunda. Watachukua vipande na vipande vya taarifa na kuvijenga kwa njia tofauti.

Kuna baadhi ya wasomi wakubwa wanaojadiliana kuhusu jambo hili. Sitazama katika yote hayo, lakini nataka tu ujue kwamba kulikuwa na ibada ya kifalme kwa namna fulani. Hasa kile kilichokuwa kitajadiliwa, na kipengele hicho kilikuwa matarajio ya raia wa Kirumi.

Hii ni sehemu ya wingi wa kidini, na inaongeza wingi wa kidini kwa sababu lazima uonyeshe heshima yako na hata ibada yako kwa Roma, ambayo imekupa ulimwengu ulio nao. Ilikuwa sehemu ya kueneza utamaduni mzima unaozingatia uungu. Tunaiita ibada ya sanamu, na wanaiangalia kutoka mtazamo tofauti, na kuingiza akili zetu katika hilo ni vigumu.

Kwa hivyo, ibada ya kidini ya kifalme ilihusika katika karne ya kwanza, na tutazungumzia zaidi kuhusu hilo. Jambo la pili linalohusiana hasa na Korintho ni kwamba Korintho ilikuwa koloni ya Kirumi hivyo ibada ya kifalme.

Jambo la pili ni suala la michezo, Olympiad. Walihamisha michezo hiyo hadi eneo la Korintho lililoitwa Ismia na michezo hiyo ilikuwa na ushawishi mkubwa. Hili lilitokea wakati wa Paulo.

Paulo anarejelea hili. Anarejelea utengenezaji wa mahema, ambao ulikuwa chama chake, na unajua, namaanisha, ni njia gani ya kupata watu wengi wakati michezo ilifanyika, na Paulo anaenda kuweka hema, kufanya kazi ya ukarabati, na kufanya uinjilisti na kufundisha kutoka katika aina hiyo ya kituo. Karamu kubwa zilihusika na michezo kwa sababu una wateja wanaounga mkono michezo.

Matajiri walitarajiwa kuweka muktadha kwa utamaduni mzima. Walitafuta ustawi wa jiji, na walitarajiwa kuwa huko. Walitarajiwa kuiheshimu Roma, na ilikuwa sehemu ya kufanya biashara.

Ilikuwa sehemu ya kuishi kwa watu wenye hadhi ya juu ndani ya utamaduni huo, na baadhi ya watu hao wenye hadhi ya juu walikuwa sehemu ya jumuiya ya Kikristo. Sasa, kuna mambo ya kuvutia yanayotokea ambayo nitayazungumzia mara kwa mara. Roma, kama Alexander Mkuu, ilikuwa na wingi wa dini, lakini Alexander alikuwa na udadisi kuhusu dini zingine, unaweza kusema, na kama hazikumpinga, aliunda muktadha ambapo zingeweza kuishi na ambapo angeweza kujifunza kuhusu aina na utofauti uliokuwepo katika ulimwengu huo.

Alijifunza mambo mazuri, alijifunza mambo mabaya. Roma ilikuwa vivyo hivyo. Walijaribu kukubali, kwa kiasi fulani, dini mbalimbali, na waliwakubali Wayahudi kwa kiasi kikubwa.

Waliwakasirikia mara kwa mara na kuwanyang'anya mapendeleo waliyokuwa wamepewa, kisha wangewarudishia. Waliwafukuza Wayahudi kutoka Roma wakati fulani. Kuna mambo mengi ya kihistoria yanayoendelea katika karne hiyo ya kwanza kati ya Wayahudi na Roma, lakini moja ya masuala ambayo yanaonekana kukubalika vizuri ni ukweli kwamba Wayahudi katika vituo fulani vya Milki ya Roma, ambayo labda inaonyesha kwamba ilikuwa imeenea walipewa ruhusa kuhusiana na dini yao wenyewe na nusu ya hayo ilihusiana na chakula na uhusiano na ibada ya sanamu.

Inaonekana kwamba kulikuwa na vibanda vya kosher katika masoko, tafadhali, na Roma hata iliruhusu na kutarajia vipatikane kwao. Baadhi ya watu wanaelezea hali kwamba tatizo ambalo Paulo alikuwa nalo na jumuiya ya Wakorintho na chakula kilichotolewa kwa sanamu na kadhalika kilikuwa kikitokea wakati ambapo Wayahudi walikuwa watu wasiostahili yaani hawakuwa na uhusiano wowote na Roma na Roma ilikuwa imeondoa matarajio ya kuwahudumia Wayahudi sokoni kuhusiana na chakula cha kosher. Walifanya hivyo hapo awali, lakini iliondolewa wakati huu, kwa hivyo hiyo ingewaweka Wayahudi katika hali ngumu ikiwa Wakristo wangekuwa wakinunua kutoka masoko ya kosher ili kuepuka ibada ya sanamu, ingeweza kuwaweka katika hali ngumu pia, na kisha inaendelea kusema kwamba hili lilishughulikiwa baadaye na lilirudi katika hali ilivyokuwa kabla ya mgogoro huu katikati ya miaka ya 50.

Sasa itabidi usome historia hapo. Kitabu cha Winter, After Paul Left Corinth, kinazungumzia kuhusu nyama ya kosher iliyopatikana, kisha haipatikani, na kinaangazia uhusiano wa Paulo na Wakorintho, na hiyo inaweza kuwa kipande cha kihistoria kinachounda baadhi ya onki zinazoendelea kuhusiana na chakula sokoni, chakula mahekaluni, na kipengele cha jumla cha Wakristo wanaoishi duniani lakini si wa ulimwengu kama mawazo. Kwa hivyo, kulikuwa na uwezekano wa kula mahekaluni.

Katika sura ya 10, mstari wa 23 hadi 27, kuna ununuzi wa nyama sokoni, na tutaangalia kifungu hicho baadaye kidogo, lakini ni andiko la kuvutia sana ambapo Paulo anasema unaweza kununua nyama sokoni, kama NIV inavyosema, nami nitazungumzia hili bila kuuliza maswali ya dhamiri, na uko sawa. Lakini ikiwa Mkristo fulani ambaye haelewi kwamba sanamu si kitu anakutazama na kukupinga, basi una masuala mengine yanayohusika. Kisha, jambo la tatu analozungumzia ni kula nyumbani kwa rafiki asiyeamini, asiyeamini katika sura ya 10, mstari wa 28 hadi 31, na unakula kile kilichowekwa mbele yako bila kuuliza maswali haya tena.

Lakini ikiwa mwenyeji wako atatoa hoja, na huenda wametoa hoja hiyo kwa kukujali, wakisema, unajua, nilipata nyama hii sokoni, na ni wazi nyama yote ilipitishwa hekaluni kwa sababu wao ndio wachinjaji, na kisha wanaiuza sokoni, basi lazima usimamie aibu yako kwa kusema kwamba hakuna uhusiano wowote na ibada ya sanamu. Kwa hivyo, ni maandishi ya kuvutia ambayo tutayaangalia zaidi hapa baadaye. Nilikutaja kuhusu ibada ya kifalme.

Ninapaswa kutaja kwamba mwaka wa 54 BK, wakati uleule wa Paulo, ni karibu wakati ambapo hili lilianzishwa huko Roman Korintho, na kuna taarifa nyingi kuhusu hili unazoweza kuzipata. Sawa, kwa hivyo hapo una fursa tatu ambazo zilikuwa sehemu ya maisha ya kila siku, sehemu ya kuishi tu, ambazo watu hawa hawakuwahi kuwa na tatizo nazo hapo awali. Lakini sasa wanaingia katika Ukristo, ambao una uhusiano wa karibu sana na Wayahudi wakati huu, na Wayahudi walikuwa na tatizo na nyama na ibada ya sanamu, na Roma ilishughulikia hilo, na soko lilishughulikia hilo, na baadaye Wakristo wakaja.

Na nadhani tunapaswa kutambua kwamba shughuli nyingi na mawazo ya Wakristo wa kwanza pia yalihusiana na mawazo ya Agano la Kale. Agano Jipya lilikuwa katika mchakato wa kuandikwa. Mambo yalikuwa yakifafanuliwa.

Usigawanye maagano mawili. Lazima yaungane na kuhesabiwa. Uyahudi, yaani, tunauita Hekalu la Pili Uyahudi kuanzia yapata karne ya tatu hivi, karne ya tatu, ya nne KK, hadi wakati wa mitume.

Uyahudi wa Hekalu la Pili, mambo mengi yaliandikwa. Kuna fasihi nyingi hapo. Tulizungumzia hili katika utangulizi na fasihi nyingi muhimu sana.

Kwa kweli, sehemu kubwa ya kitabu hiki iliandikwa kwa Kigiriki, jambo ambalo mtu anahitaji kuzingatia. Hilo ndilo lililoweka msingi, kwa ujumla, wa jumuiya ya Wayahudi wa karne ya kwanza. Zaidi ya hayo, mitume walipoandika, hasa katika Injili na katika sehemu zingine pia, na kunukuu Agano la Kale, inaweza kuonyeshwa wazi, na Robert France amefanya kazi nyingi katika kuonyesha hili; kuna machapisho mbalimbali ambayo Septuagint ni aina ya kitabu cha mwongozo kinachotumika wakati waandishi wa Injili walipokuwa wakiandika nyenzo zao kuhusu Yesu.

Kwa sababu waliponukuu Agano la Kale na Kiebrania kinachopatikana na Kigiriki kinalinganishwa, Septuagint, mara nyingi kuna asilimia kubwa ya wakati ambapo maandishi ya Septuagint yanaonekana kuwa maandishi waliyokuwa wakiangalia. Paulo anazungumzia kuhusu hilo kuhusiana na Timotheo na familia yake kulelewa katika Maandiko. Wangekuwa wamelelewa na tafsiri ya Kigiriki ya Biblia ya Kiebrania.

Kwa hivyo, mambo mengi yanayoendelea. Lakini hilo sio tatizo pekee na changamoto pekee tunayopata tunapoingia katika sura ya 8 hadi 10. Changamoto ya kuelewa Korintho ya Kirumi, mivutano na masuala ambayo Wakristo walikuwa wakipitia walipokuwa wakibadilika na kuwa maadili mapya.

Lakini tuna wafasiri wa ulimwengu wa kisasa wanaokuja kwenye sura ya 8 hadi 10 na kujaribu kujua jinsi ya kuisoma. Na ninataka kukuonyesha haya. Kuna mitazamo miwili mikubwa kuhusu kujenga upya muktadha wa kihistoria na maana ya 1 Wakorintho 8 hadi 10.

Na kila moja ya nafasi hizi kuu inakuwa lenzi ambayo unasoma maandishi haya. Sote tuna lenzi hizi za kutafsiri kwa sababu vitu vinaweza kusomwa kutoka mitazamo tofauti. Kama simfoni, unasikia kitu kimoja, ni okestra ile ile, lakini unasikiliza sehemu moja ya okestra hiyo, na huwa inaathiri vipande vingine vyake.

Hiyo ndiyo nafasi na asili ya tafsiri. Kwanza kabisa, kuna kile ninachokiita mtazamo wa kitaaluma wa kitamaduni. Ninaweka neno kitaaluma hapo kwa sababu mara nyingi jadi humaanisha jadi kwa maana mbaya.

Hii si dhana mbaya. Mtazamo huu maalum umejengwa vizuri sana ndani ya fasihi ya kitaaluma. Wendell Willis aliandika kitabu kinachoitwa *I Don't Meet in Corinth*, The Pauline Hoja katika 1 Wakorintho 8 hadi 10, kilichochapishwa na Scholars Press mnamo 1985, ambacho ni maandishi ya kitaaluma yanayoheshimika sana.

Kisha, aliandika makala nyingine baada ya kitabu hicho kutolewa kwa miaka kadhaa na kukiangalia miaka 25 baadaye. Hayo yangukuwa mambo mazuri kwako kusoma, kwani yanawakilisha kile tunachokiita mtazamo wa kitamaduni wa kitaaluma. Mtazamo huu unawakilisha wenye nguvu na dhaifu kama makundi mawili yaliyoona suala la *I Don't Meet* tofauti na yalikuwa yakipambana kuhusu maoni yao.

Sasa, wacha niseme kwamba machapisho mengi yanafuata mstari huu, na labda huu ndio mstari maarufu zaidi ambao watu wengi husoma katika maandishi. Nimekuwa nikiusoma hivi kwa njia nyingi. Unapoleta maandishi mapya kama Winter na kundi lake, mimi hutumia Bruce Winter kwa sababu amechapisha mengi katika eneo hili na amejikita katika 1 Wakorintho.

Anaendelea kujitokeza kila wakati. Ni jambo la kuvutia. Utaona ninamtazama kwa mtazamo wa kitaaluma wa kitamaduni, lakini ninaweka alama ya kuuliza nyuma yake kwa sababu wakati Majira ya Baridi yanapoanza kuchanganua 1 Wakorintho sura ya 8 hadi 10, haingii na lenzi ya mtazamo huu au mtazamo mwingine.

Anajaribu kufichua kinachoendelea chini ya uso wa hili na kulishughulikia, kuangalia maneno, kuangalia motifu zinazohusika katika sura hizi na kuiunganisha na Korintho wa Kirumi na mafundisho ya Paulo na kujaribu kuiondoa. Kwa hivyo unaposoma Winter, huhisi kama anaweka lenzi za moja ya mitazamo hii au nyingine kwenye maandishi hayo. Na kusema ukweli, kwa njia fulani, Winter inaweza kuwa mbinu ya tatu kwa hili kwa sababu kuna ukweli fulani katika mitazamo yote miwili ninayotaja hapa, ile ya kitamaduni na ile nyingine nitakayotaja baada ya muda mfupi, kama kawaida inavyotokea unaposhughulika na watu wa kiwango cha juu cha kitaaluma kwa muda mrefu ambao wanaunda lenzi ambazo tunasoma maandishi, ujenzi upya wa asili ya kitamaduni ya kihistoria ambayo ni muhimu sana ndani ya barua kama mazungumzo ya simu ya njia moja, kama tulivyosema hapo awali.

Hiyo ni sababu nyingine kwa nini napenda kusoma machapisho ya Majira ya Baridi. Nilipojikumbusha mihadhara tunayofanya katika sura ya 8 hadi 10, nilisoma tena makala zake nne za jarida na sura kadhaa za Baada ya Paulo Kuondoka Korintho. Na ana vitabu kadhaa kuhusu hili, na nadhani anaandika maoni kuhusu 1 Wakorintho.

Amestaafu sasa nchini Australia, lakini sijui ni wapi. Sijapata taarifa yoyote kuhusu hilo. Kwa hivyo usifikirie haya kama magumu na ya haraka.

Kuna baadhi ya maneno magumu na ya haraka katika suala la mtazamo. Labda unaweza kuyaweka katika sentensi kadhaa. Lakini mtu kama Winter anapokuja na kupuuza kujaribu kumimina maandishi katika hali hizo, anaacha maandishi yatokee kwa masharti yake, na nadhani ina mantiki zaidi kufanya hivyo.

Nguvu na dhaifu hufafanuliwa kwa mtazamo wa ulimwengu. Neno dhaifu hutumika mara kadhaa, na hapo ndipo watu wameunda jumuiya hii ya wanyonge, lakini kinachoendelea ni wale wanaowajua wale wasiojua, wale ambao wameacha ibada ya sanamu, na wale ambao bado wako katika mchakato wa mabadiliko hayo. Wenye nguvu walikuwa na maarifa sahihi na, kwa hivyo, uhuru, ilhali wanyonge walikosa maarifa na kwa hivyo walikuwa wamefungwa na dhamiri. Tutazungumzia dhamiri kwa mitazamo isiyo sahihi kuhusu miungu na ujumuishaji wao katika jamii kupitia chakula na mawasiliano ya kijamii. Hapa tena, sidhani kama tunaweza kupata mikono yetu vya kutosha kuhusu aina ya mabadiliko kwa watu katika wakati huo na nafasi hiyo kuhama kutoka kile walichokuwa wakijua hadi maisha yao ya utu uzima na kitaaluma hadi kitu tofauti.

Labda walikuwa na msaada kidogo katika upande wa Kiyahudi wa kifungu chao, lakini linapokuja suala la Ukristo na kushughulika na Paulo, hilo lilikuwa mgogoro kwao.

Muhimu zaidi, katika muktadha, kwenye ukurasa wa 117, katikati ni Paulo akiwalinda wenye nguvu kutokana na wanyonge au wanyonge kutokana na wenye nguvu. Huo ni mtazamo wa kuvutia.

Je, Paulo alikuwa akijaribu kukuza haki za wenye nguvu, au alikuwa akijaribu kuwazuia wenye nguvu wasiwaangamize wanyonge? Mambo haya yote yanazungumziwa katika maandishi. Tatizo ni jinsi Paulo alivyokuwa akiendelea na hili. Ni mtazamo gani mkuu uliokuwa ukiendelea hapa? Ikiwa tatizo limejikita katika hadhi ya kijamii, linaweza kuwa la mwisho. Wasomi huwapita wale ambao hawako katika nafasi zao, na kuna suala akilini mwangu ninaposoma maandishi haya ya haki zinazohusiana na uwezekano wa wasomi kuwa sehemu ya muktadha huu na pia haki kwa maana ya jumla ambayo tungeita uhuru.

Shida ni kwamba tafiti nyingi za zamani za kibiblia hupuuza suala la hadhi ya koloni la Kirumi kama wasomi na haki walizodai kwa sababu hawakuwa na ufahamu wa hilo kama walivyopaswa kujua. Labda isingeweza kuwa ni kwa sababu ya asili ya maendeleo ya uelewa na tafsiri, na kwa hivyo, imekuwa safari ndefu hata katika usomi wa kitaaluma kuhusu jinsi historia ya kifungu hiki inavyoathiri kile tulicho nacho ndani ya kifungu na hata ufafanuzi wa nguvu na dhaifu. Kwa hivyo, nguvu na dhaifu hufafanuliwa na mtazamo wa ulimwengu.

Hapa kuna baadhi ya mawazo kuhusu mfumo huu maalum wa tafsiri, na Garland atayaweka wazi kwa ajili yako kwa njia ya haki. Inaonekana kwamba Garland anaendana na mtazamo mwingine, na kwa kawaida situmii vyanzo vya pili kwa hili, lakini msomi mzuri ni mwadilifu, na yeye ni mwadilifu, na ni mahali pazuri kwako ikiwa unaweza kununua kitabu hicho kimoja tu kukiona. Kwanza kabisa, wale dhaifu, waliofungwa na uelewa wao wa zamani na uhusiano na sanamu, hawakuweza kushiriki katika mtazamo mpya wa ulimwengu na kujiweka huru kula kwa dhamiri safi, na nadhani hiyo ni uwakilishi mzuri wa mtazamo wa kitamaduni wa kitaaluma.

Paulo alikubaliana na wenye nguvu kama sahihi kitaalamu lakini aliwapandisha cheo wenye nguvu kama wenye jukumu la kutowaangamiza wanyonge kwa maarifa na uhuru walioupata. Usiwakanyage ndugu na dada zako, na pengine ni ngumu zaidi kuliko hiyo, lakini hata hivyo, hapo ndipo kwa sababu, angalia ikiwa unawaleta wenye nguvu na suala la wao kwenda kwenye karamu kuhusiana na michezo ya Isthmian na kadhalika ni tofauti kidogo na kwenda kununua kipande cha nyama sokoni. Jambo la tatu ambalo Paulo alilifanya ni tofauti kati ya kula chakula kinachohusiana na sanamu bila madhara katika sura ya 8 na kushiriki katika ibada halisi ya sanamu katika sura ya 10.

Paulo aliruhusu chakula cha sanamu mradi tu hakuna mtu aliyekwazwa, na ninaposoma maandishi hayo, nasikia kwamba kwa mara nyingine tena, tunapaswa kuwa waangalifu kwa sababu tunasoma kutoka kwa muktadha wetu wa kitamaduni. Hatujahimizwa na mambo yote muhimu yanayohitaji kuwepo, na tunaweza kukosa

mambo. Kidokezo kinachofuata chini ya ukurasa ni ukomavu wa Paulo na uwezo wa kupuuza hatia kwa kushirikiana, jambo ambalo lilikuwa nje ya uwezo wa kanisa la kwanza na wengi wa waongofu wapya kuelewa. Mtazamo huu uko juu ya ukurasa wa 118, na kuna tofauti nyingi za ndani ya mtazamo huo. Ningesema Paulo anakataa kula chochote kinachomaanisha kujitambulisha na sanamu, hasa katika matukio maalum ya hekalu, ambayo yanamaanisha karamu inayotakiwa kwa kusudi hili la kumwabudu mungu huyo ambalo halingejumuisha chakula cha jioni ambacho tulizungumzia hapo awali.

Pili, hata hivyo, baadhi walitambua kwamba mahekalu pia yalikuwa vituo vya jamii na yalikuwa na kumbi za kulia chakula, ambazo zingeweza kukodishwa kwa ajili ya matukio. Watafsiri hawa hawangeona nyama hekaluni katika muktadha huu kama tatizo mradi tu tukio hilo halihusiani na sanamu. Tatu, Paulo anaruhusu kula nyama katika hali zisizohusisha ibada ya sanamu kwa kuwa sanamu si kitu kweli.

Kwa hivyo, mtazamo wa ulimwengu unatawala, lakini haikuwa rahisi kwa Wakristo hawa wa mapema kufanya mabadiliko katika mtazamo wao wa ulimwengu, kwa hivyo mlipata vyote viwili. Mlipata kila kitu kikiwapo kwa wakati mmoja. Kwa njia, hakutakuwa na wakati katika huduma yenu ambapo hamtakuwa na kila kiwango cha uelewa wa Kikristo kinachowakilishwa katika kutaniko lenu. Mtakuwa na wale waliokomaa na wanaoelewa mtazamo wa ulimwengu kwa usahihi, na mtakuwa na wale wanaoingia tu, na bado wana mizigo yote ya maisha yao ya zamani.

Acha nikupe mfano binafsi wa hili ambao unaweza kukusaidia. Sikukulia katika nyumba ya Kikristo. Sikumbuki kumuona baba yangu kanisani, na sikuwahi kwenda kanisani nikiwa mtoto isipokuwa Cub Scouts, ambayo ni shirika la kijana, na kwa kawaida walikutana katika kumbi za kanisa na kadhalika, na nilikuwa na uhusiano mdogo na aina hiyo ya kitu na nilitembelea shule ya Biblia ya likizo kwa sababu marafiki zangu walifanya hivyo lakini sikuwahi kwenda kanisani katika maisha yangu ya shule, na nilijiunga na jeshi la wanamaji moja kwa moja kutoka shule ya upili, na kama mtu ambaye hajaokoka kama mtu ambaye hakuwa Mkristo niliishi tu na nilikuwa na fujo na niliingia kwenye ibada ili kuepuka vikwazo vya familia yangu na wengine na kuwa huru kama kijana mwasi.

Naam, nilipokuwa katika Jeshi la Wanamaji, baada ya kama mwaka mmoja, nikawa Mkristo. Ni hadithi ndefu sitakuambia hadithi nzima ya hili lakini nilipokuwa njiani kutoka San Diego, California hadi kituo changu kijacho cha zamu huko New London, Connecticut, nilisimama nyumbani kwangu na kwenda kwenye shule ya Biblia ya likizo kanisani ili kumtafuta rafiki wa kike wa zamani, nami nikaketi, nao wakawavalisha watoto mavazi kama Wahindi, na mzungumzaji alikuwa akisimulia hadithi ya mwana mpotevu na kuibadilisha na Mhindi mzuri na Mhindi mbaya, nami nikasikiliza kwa sababu hii haikuwa mahubiri na roho ya Mungu ilianza kufanya kazi juu yangu na nikawa Mkristo wakati huo sikujua mengi kuhusu kile kilichokuwa kikiendelea au kinachotokea, lakini ilikuwa ukweli kwangu, na ilikuwa kweli uongofu

wangu lakini nilikuwa mgeni kabisa katika mawazo ya Kikristo, na kwa hivyo niliondoka nyumbani kwangu na kuendelea na kituo changu kijacho cha zamu huko Connecticut kama Mkristo mpya bila kujua chochote bila chochote ila wosia mdogo na injili ya Yohana ya kusoma. Sawa, nilipokuwa mtoto shuleni hasa, nilikuwa na wajomba wangu waliokuwa na fujo sana, na nilikuwa nikiruka shule na kwenda mahali walipokuwa katika mji wetu mdogo wa kiwanda kwenye baa kadhaa zinazoitwa Mecca and the Black Cat huko Connersville, Indiana na ningeenda kucheza bwawa la kuogelea kuwatazama wakicheza bwawa la kuogelea unajua bia ya kuibia wakifanya mambo ambayo unajua mtoto anafikiri ni mazuri sana.

Hakuna Mkristo aliyekuwa na muktadha wowote wa Kikristo katika suala hilo, na wala wao hawakuwa nao. Naam, nilikuwa na historia hiyo, na kisha nikawa Mkristo mpya, na kama Mkristo mpya, nilipata muktadha wa mema na mabaya kutoka kwa watu niliokuwa nao na kile nilichosikia wakisema na kwa hivyo nilikuwa nikipambana kama Mkristo mpya na mabadiliko ya tabia na nilipofika New London, Connecticut nilienda kwenye kile kilichojulikana kama Kituo cha Wanajeshi Wakristo. Ni mahali ambapo mashirika yanajaribu kufanya uinjilisti na kufundisha na jeshi kutoka kituo cha raia.

Wana mahali unapoenda. Unaweza kupata chakula unachoweza wakati huna pesa nyingi jeshini, na una mahali unapoweza kugesha magari kwa ajili ya wikendi. Walikuwa na vitanda kama bweni, na kwa hivyo nilienda kwenye mojawapo ya sehemu hizo. Niliambiwa niende huko, nao wangenisaidia katika maisha yangu ya Kikristo. Naam, nilienda katikati ya jiji huko New London, Connecticut, na nilikuwa nikipanda ngazi kuelekea Kituo cha Wanajeshi, na nikasikia sauti niliyoifahamu.

Ilikuwa ni kuvunja mipira ya biliadi. Walikuwa wakicheza bwawa. Sasa, kama unajua chochote kuhusu bwawa na kama umewahi kuwa kwenye mchezo huo wa mezani, unajua hiyo ni sauti tofauti sana .

Naam, nilisimama kwa sababu bwawa pekee la kuogelea la biliadi ambalo nilikuwa nimewahi kulifahamu lilikuwa katika Black Cat huko Mecca, jambo ambalo halikuwa zuri. Kwa hivyo, nilirudi nyuma kwenye ngazi na kuangalia bango nje ili kuhakikisha nilikuwa mahali pazuri, na kwa kweli nilikuwa mahali pazuri. Kwa hivyo, nilipanda ngazi na kukaribishwa na mtu rafiki ambaye alinipa limau au chai ya barafu au kitu kama hicho. Niliangalia kulia kwangu, na kulikuwa na chumba chenye meza mbili za kuogelea na watu humo wakicheza bwawa.

Sikuweza hata kuingia humo kwa sababu, kama Mkristo mpya kama hawa Wakristo huko Korintho, uelewa wangu wa ulimwengu ulikuwa kwamba bwawa la kuogelea lilikuwa baya. Lina muktadha mbaya tu. Kwa mazingira yangu ya zamani katika mji mdogo wa kiwanda cha vijijini na sikuweza kuyaangalia na kuyashughulikia, mtu aliponiomba tucheze, nilishinda tu hapo.

Hakukuwa na njia kwa sababu sikuweza kufanya mabadiliko hayo akilini mwangu kutoka muktadha wangu wa kucheza biliadi hadi muktadha wao, na nikajiambia, hiki hakiwezi kuwa kituo cha Kikristo kwa sababu Wakristo hawangecheza biliadi, kwa hivyo nilikuwa dhaifu kama ungependelea kulingana na mtazamo wa kitamaduni wa kusoma maandishi haya. Sikuwa na ujuzi. Sikuelewa maudhui ambayo muktadha huo ndio unaoleta tofauti kubwa.

Haikuwa mchezo ndio tatizo. Ni mahali ulipo na jinsi unavyofanya. Sikuweza kufanya hivyo. Nilikuwa mgeni sana, na kusema ukweli, ilinichukua muda mrefu, miezi, hata mwaka mmoja hivi, kabla sijaweza kuchukua kijiti cha kuashiria na kucheza biliadi na kutohisi hatia kwa sababu, katika mfumo wangu wa thamani, ilikuwa mbaya, na ilinibidi nijifunze kutokana na hilo.

Dhamiri yangu ilihitaji muda wa kupata elimu hiyo, nami nitaelezea hilo baadaye kidogo kabla sijaweza kufanya hivyo na kutosumbuliwa nayo. Naam, unaweza kufikiria jinsi ilivyokuwa katika mahakama ya Kirumi Wakristo hawa wapya walipokuwa wakijaribu kubadilika kutoka kwa kila kitu walichokuwa wamekijua na kukubali na bado wanapingwa na Siwezi kuingia katika maelezo yote ya changamoto hiyo ya wito wa mahekalu hayo ya zamani kwao kwa ajili ya utii. Jamii za zamani sasa ziliwaangalia kwa dharau na labda hata kuwatenga, hasa tabaka la chini ambalo halikuwa na hadhi ya kuwalinda.

Mabadiliko hayo yalikuwaje kwao? Usipuuze hilo. Sawa, kwa hivyo mtazamo wa kitamaduni unautazama kama watu wengi walivyousoma. Tunapaswa kuwa waangalifu. Huwezi kuuita tu usomaji wa juu juu, ingawa watu wengi hufanya usomaji wa juu juu, na inaonekana hivyo ndivyo inavyoonekana, lakini lazima uuweke mtazamo huo kitaaluma, na umeanzishwa na wasomi kadhaa kama njia halali ya kuutazama, lakini sidhani kama ni neno la mwisho kwa sababu nadhani tunahitaji kuleta taarifa zaidi ili tuweze kufanya hata mtazamo wa kitamaduni ipasavyo.

Naam, katika kujibu, kwa kupingana, na kinyume na mtazamo wa kitamaduni, katika siku za hivi karibuni kumekuwa na mtazamo mbadala wa kitaaluma na kwa kushangaza, katika mtazamo wa kitamaduni wa usomaji wa juu juu, yaani, maandishi yanatumika kwa hatia fulani kwa kuihusisha kwa hivyo maoni haya si safi kila wakati na maelezo ya maandishi yanaweza kuwa na mwendelezo fulani na kujitokeza katika maoni yote mawili kwa njia zinazofanana lakini jambo kubwa lilikuwa hili ni kwamba Paulo alikuwa akishughulika na upande wenye nguvu na dhaifu na wenye nguvu kimahakama na kulinda mtazamo dhaifu wa kitamaduni unaofanya kazi au Paulo alikuwa akisema tu bila tofauti hizo zote je, huna uhusiano wowote na ibada ya sanamu? Naam, mtazamo wa kitamaduni ulisema hivyo, lakini mtazamo wa kitamaduni ulizingatia kwamba kunaweza kuwa na miktadha mingine ambayo isingekuwa ya ibada ya sanamu mara moja, lakini katika mtazamo mbadala, yote ni ibada ya sanamu. Ikimbie kabisa haina uhusiano wowote nayo, na hujenga maandishi

kulingana na mistari hiyo. Maelezo ya maandishi mara nyingi huishia kuwa sawa sana kwa njia fulani, lakini lenzi ambazo maandishi yanasomwa zitakuwa tofauti.

Heard, Gooch, na nadhani Garland, kwa usomaji wangu, inaendana na mtazamo huu mbadala wa kitaaluma. Garland anasema kwenye ukurasa wa 173 katika makala kuhusu hili kwamba Paulo aliwakataza Wakristo kuhusishwa na chakula chochote kinachohusiana waziwazi na ibada ya sanamu, na hiyo ingemaanisha kutokula katika mahekalu, hata kama ni migahawa, ambayo inahitaji kuthibitishwa kabisa na baadhi. Kutokula katika karamu yoyote ya sanamu kungemaanisha kuwa wasomi hawangeweza kwenda kwenye karamu hizo.

Hakuna kununua nyama sokoni ambayo imepitia mfumo wa hekalu, kwa hivyo ni zaidi ya kukataa kwa jumla na zaidi ya utata katika suala hilo. Mtazamo huu, katikati ya ukurasa wa 118, unachochewa na utaratibu wa ukosoaji zaidi wa kifasihi unaohitaji umoja wa balagha ya kifasihi katika 8 hadi 10 na unaelezea muktadha mzima kwa dhana moja. Unaona, katika mtazamo wa kitamaduni, sura ya 8 inashughulika na mazingira yasiyo na vitisho vingi.

Sura ya 10 inashughulikia mazingira safi ya ibada ya sanamu, na unaposoma sura ya 8 na 10, unaona kinachoonekana kuwa vitu viwili tofauti, na mtazamo wa kitamaduni unaelezea hilo, nadhani, ni bora zaidi. Mtazamo mbadala unasema hapana, ni wazi, na wataisoma kutoka kwa mtazamo huo unaposoma fasihi yao. Samahani.

Acha nikukumbushe tu kwamba ukifanya kazi yako ya nyumbani na kuwataja watu wanaoshikilia maoni haya na kuyasoma, utahisi mabadiliko kutoka kwako. Unaposoma mwandishi mmoja mzuri, utasema huo ndio mtazamo. Unasoma mwandishi mwingine wa mtazamo huu na kusema oh my, huo ndio mtazamo.

Kwa hivyo, unachotakiwa kufanya ni kusoma na kusoma pande zote mbili kwa makini kisha kupata maelezo yanayofaa, ambayo nadhani ni Winter, ambaye anaiangalia bila kulazimisha maoni kwa ujumla, na kisha kujaribu kutafuta njia yako kupitia kile kilicho bora zaidi. Mara nyingi ukweli haupatikani katika mambo yaliyokithiri bali katika kupata kipengele cha kawaida na mitazamo mipya inayoleta ukweli wa mambo yote mawili katikati. Samahani.

Sawa. Paulo hakuruhusu hatia yoyote ya sanamu kwa hali ya kuhusishwa. Wale dhaifu ni miundo ya kinadharia zaidi ya Paulo katika kuanzisha hoja.

Wanaona dhaifu kama muundo wa fasihi, si kama uhalisia wa kihistoria. Mimi mwenyewe nina matatizo na hilo, lakini hivyo ndivyo mtazamo huu unavyokwenda. Ni aina ya mtazamo wa kitaaluma wa hali ya juu sana unaotumia dhana za fasihi na balagha kufanya hivi, na hizo zinaweza kuwa na uhalali mwingi, na wakati huo huo, naona ni vigumu kutowafikiria wenye nguvu na dhaifu kama wahusika ndani ya jumuiya ya Wakristo wa mapema huko Korintho.

Tumeona hilo hadi 1 Wakorintho hadi sasa. Kwa nini tunaenda kubadilika ghafla hivyo? Anapoendelea, wadhaifu ni zaidi ya muundo wa kinadharia wa Paulo ili tu kuanzisha hoja ya balagha. Mtazamo huu unasema kwamba 1 Wakorintho 8 na 10 zinashikilia mtazamo uleule na si sawa hapa na si sawa pale.

Tofauti kuu ya mtazamo huu ni ujenzi upya wa swali la msingi la nyama ya sanamu na kama kulikuwa na mitazamo miwili inayokinzana huko Korintho. John Heard, mmoja wa watetezi wakuu wa hili, ana kitabu, *The Origin of First Corinthians* na alipinga muundo wa kitamaduni na kudai kwamba kulikuwa na mtazamo mmoja tu huko Korintho kuhusu nyama ya sanamu na kwamba walikuwa wakipinga mtazamo wa Paulo na kwamba Paulo alikuwa akitaka kutenganishwa kabisa na chochote kinachohusiana katika kiwango chochote na nyama ya sanamu. Kama Heard anavyosema, chini ya 119, Wakorintho hawaoni ubaya wowote kula nyama ya sanamu.

Huyu ni Wakorintho akizungumza na Paulo. Hivi ndivyo anavyoitunga. Baada ya yote, sote tuna maarifa ambayo Wakorintho walisema, na labda hii ingekuwa inatoka kwa tabaka la kijamii la wasomi ambalo lilikuwa linajaribu kulinda biashara zao na haki yao ya kuwa kwenye karamu licha ya ukweli kwamba sanamu zilikuwa maarufu na ndiyo Paulo alipinga hilo nadhani, na mtazamo wa kitamaduni unafikiri hivyo pia.

Tunajua kwamba sanamu haina uhai halisi. Tunajua kwamba hakuna mungu ila mmoja tu. Kwa wale walio katika Kristo, vitu vyote ni halali.

Hilo ndilo analoliwakilisha Wakorintho, na kuhusu chakula, kila mtu anajua kwamba chakula kimekusudiwa tumbo na tumbo kwa chakula. Hatuoni faida ya kuepuka nyama ya sanamu. Hiyo ingekuwa kauli yao, kulingana na mtazamo huu.

Unajua mwenyewe kwamba ulipokuwa nasi hukuwahi kuhoji ulikula na kunywa nini. Zaidi ya hayo, masoko ni yapi? Je, tutahitajika kuuliza kuhusu historia ya kila kipande cha nyama tunachonunua? Na vipi kuhusu marafiki zetu? Je, tutakataa mialiko yao ya karamu kwa sababu ya uwezekano wa kuchafuliwa na nyama ya sanamu? Kwa hivyo ndivyo nilivyosikia ujenzi mpya. Jibu lake kwa hilo ni kwamba Paulo anasema hapana, kamwe.

Kwa kweli, huu si ujenzi mpya mbaya. Hata mtazamo wa kitamaduni ungesoma hili na kusema vizuri, mengi ya hayo ni kweli, lakini Paulo alishughulikiaje? Na hapo ndipo mtazamo huu mtazamo mbadala unapoenda kwenye mfumo wa balagha wa kifasihi unaozidi ukweli huo wa kihistoria wa dhaifu mwenye nguvu au kukubali kama hivyo na kuuona kwa balagha zaidi. Paulo anaanzisha mjadala na kuuponda.

Kwa hivyo, sura ya 10 itakuwa kilele na sura ya 8 itakuwa mwanzo ambapo anarudi katika sura ya 10 na kuleta mabadiliko. Kwa hivyo, kuna kwamba, kuna miwani, kuna

mitazamo inayoonyesha jinsi unavyosoma hili. Kwa hivyo nadharia ya Hurt ni kwamba pingamizi za Wakorintho zinatokana na mtazamo mmoja huko Korintho ambao unapingana na wa Paulo kwa kiasi fulani.

Hakukuwa na mtu wa pili dhaifu au aliyekasirika. Kama Garland alivyofupisha, Hurd, Wakorintho hawakuwa wakiuliza kama tunaweza kula chakula cha sanamu. Lakini walikuwa wakisema, kwa nini tusiweze kula chakula cha sanamu? Sasa, nimesoma mengi ya nyenzo hii, na labda mimi si mtaalamu wa kiwango cha juu kama baadhi ya maoni haya. Ninaweza kukubali kwa urahisi kwamba wameandika mambo hayo, lakini kusema ukweli, nadhani mambo yote mawili ni kweli.

Kulikuwa na baadhi ya watu waliouliza kwa nini hatukuweza kufanya hivyo. Na Paulo anajibu hilo, na anajibu zaidi katika ngazi ya jamii kuliko anavyofanya katika ngazi ya uchunguzi wa kimatibabu. Na kuna baadhi wanaosema, kwa nini hatuwezi? Samahani, mchezo wa maneno ambao nimeupata. Je, tunaweza kula? Ndiyo, unaweza.

Kwa nini hatuwezi kula? Kwa sababu unapokula katika muktadha ambapo sanamu zipo, unaziamini, na huwezi kufanya hivyo. Huo ni ushiriki. Kula nyumbani kwa rafiki na kutouliza maswali si ushiriki, lakini maswali yanapoibuka, unayafunga.

Kwa hivyo, siwezi kujiondoa kwenye mtazamo wa kitamaduni wa kitaaluma bado. Sio mtazamo wa kitamaduni wa juu juu tu. Hali ya kitamaduni ya kitaaluma kwa maelezo ya kitamaduni ya Kirumi ya kihistoria zaidi ya Winter kuhusu maelezo ya muktadha.

Kanuni za mtazamo mbadala. Tunahitaji kukamilisha hili. Ikiwa huna Garland ya kusoma, kwa mfano, hii hapa inakuja.

Pointi ya kwanza 119. Mtazamo wa Magharibi wa kutenganisha ulimwengu wa kidini na kijamii umesomwa katika Wakorintho wa Kwanza 8 hadi 10. Naam, hiyo ni kweli, lakini inamaanisha nini? Mtazamo wa karne ya kwanza haukuwa wa kutenganisha kategoria za maisha.

Hilo ni kweli kabisa. Hilo ni kweli kabisa. Hutenganishi maisha.

Sidhani kama mtazamo wa kitamaduni wa kitaaluma ungegawanya, lakini ni kutambua swali hilo, na nadhani lina uhusiano mkubwa na uhalali wa hatia kwa kuhusishwa. Pili, kula chakula chochote katika hekalu la kipagani kungebeba harufu ya ibada ya sanamu ya taasisi hiyo. Hiyo ni hatia kamili kwa kuhusishwa katika mtazamo huu.

Mazungumzo ya 1 Wakorintho 8 hadi 10 hayakuwa mapya. Paulo, katika Wakorintho, alikuwa amejadili suala hilo, lakini maoni ya Paulo hayakupokelewa vyema. Kwa kweli nilikuwa na mambo mengi, lakini bado kuna mengi ya kuzungumzia.

Mtazamo wa Paulo unaeleweka kuwa hakuna chakula kilichokubaliwa waziwazi kuwa kimetolewa kwa sanamu kilichoruhusiwa. Naam, mtazamo wa kitamaduni kimsingi unausoma hivyo kwa ufahamu mdogo kwamba sanamu si kitu. Hii ilijumuisha kula hekaluni, mlo katika duka la rafiki, na soko la nyama, na bado labda sijasoma vya kutosha kuhusu mtazamo mbadala, lakini sina uhakika jinsi wanavyoshughulikia suala hilo la kuwa nyumbani kwa rafiki na kutouliza maswali.

Suala la kuwa sokoni na kutouliza maswali. Tutazungumzia zaidi kuhusu hilo katika maandishi. Paulo hakuwa mdhalimu sana kiasi cha kuvumilia mambo ambayo yalivunwa waziwazi kutokana na ibada ya sanamu.

Kwa kweli, mtazamo wa kitamaduni unakubaliana na hilo. Kwa hivyo, nadhani tatizo la mitazamo hii miwili ni kwamba yote mawili yana vipande vya usahihi. Yote mawili yana mtazamo fulani ambao unaweza kuelezwa, na bado yote mawili, nadhani, yanagusa hoja halali ndani ya maandishi haya, na pengine kuna haja ya kuwa na mchanganyiko wa hili ambao haujakua ndani ya jumuiya ya kitaaluma.

Mtazamo huu unapinga kwamba kuna makundi mawili, yenye nguvu na dhaifu. Wanawezaje kuwaondoa wanyonge? Kupitia mchakato wa fasihi, si mchakato wa kihistoria. Wanyonge ndio msingi katika majadiliano.

Hakuna ubaya wowote katika hilo. Paulo hufanya hivyo kwa kuwaweka wazungumzaji wakati wote, hasa katika kitabu cha Warumi, lakini kuna uhalisia fulani nyuma ya wazungumzaji hao. Lazima kuwe na uhalisia fulani nyuma ya wale wasio na ujuzi wa wanyonge kwa sababu tunazungumzia maisha halisi hapa katika mpito, na nadhani kwamba mbinu ya kitamaduni ya aina hii inaruhusu hilo litokee kama linavyojitokeza maishani katika mfano wangu kuhusu hali yangu mwenyewe na mfano wa Wakristo hawa wapya wa Korintho waliokuwa koloni ya Kirumi ambao wanapambana.

Kwa hivyo, mtazamo huu unapinga kuwepo kwa udhaifu wa kihistoria na unauangalia kwa njia ya pekee, na labda hiyo ni moja ya matatizo makubwa niliyonayo. Sasa karatasi hii ya kazi. Ninafanya hivyo ninapokuwa darasani ambapo tunaweza kuwa na mazungumzo. Hatupo, kwa hivyo itabidi ufanye kazi yako ya nyumbani na kujaza vizuizi hivyo na kuifikiria, na kuitumia kama njia ya kufikia mitazamo hii miwili.

Nadhani nimeelezea mitazamo hiyo miwili vizuri kiasi, natumaini ni wazi, na unaweza kuikumbatia. Jambo kuu ni kwamba tofauti hii kati ya mtazamo mbadala kimsingi ni kwamba dhaifu ni muundo wa fasihi ambao Paulo alikuwa akitumia kuelezea mambo lakini kwamba haikuwa sehemu ya muktadha huo wa kihistoria, na hiyo ndiyo sababu kuu ya hii inanizuia angalau kwa kiasi fulani. Sipingi ujenzi mpya wa fasihi wa aina hiyo; Sina uhakika kama muktadha huu maalum unafaa hivyo, na kwa kweli nimesoma zaidi kutoka kwa mtazamo wa ujenzi mpya wa Kirumi kutoka kwa Winter

na chama chake, kwa kusema, ambao hata hauleti hili bali unaruhusu litokee, na kwamba unaruhusu dhaifu na wenye nguvu chini ya kundi la wasomi na wasio wasomi na mabadiliko haya.

Kwa hivyo, kuna kazi zaidi ya kufanywa. Labda hapo ndipo tulipo katika historia ya tafsiri ya jinsi ya kuelewa kifungu hiki. Kwa hivyo, hizo ndizo dhana mbili kuu. Ninachotaka kufanya ni kujaribu kutoziacha ziwe lenzi pekee tunazopitia bali kufanyia kazi maandishi haya na sio kuyaweka katika muktadha tu katika usomaji wetu kwa sababu hiyo itakuwa msingi wa msomaji.

Tunataka mbinu inayozingatia maandishi, ambayo ina maana ya kurudi kwenye maana yake, kwa hivyo tutajaribu angalau kuangalia maelezo na kuuliza jinsi maelezo hayo yanavyoweza kuendana na maandiko haya mbele yetu. Kwa hivyo, usomaji wa juu juu ni usomaji mgumu na labda hatari wa kifungu hiki mahususi, na hiyo imekuwa kweli katika 1 Wakorintho. Ujenzi upya ni muhimu katika fasihi ya epistolari na haswa katika waraka tunaouangalia.

Sasa tuingie kwenye maandishi yenyewe na tuanze kuyafanyia kazi maandishi haya na kujaribu kuyafikiria. Sasa, ninatumia aina ya muhtasari wa kitamaduni tunapofanyia kazi maandishi, na kwa sababu hiyo, itasikika kama kuegemea mtazamo wa kitamaduni, ambao, kwa uaminifu wote, unaweza kuwa, lakini ninajaribu niwezavyo kujaribu kuuliza sasa ni jinsi gani maandishi haya yanawasiliana nasi. Kuna ulinganifu wa maandishi lakini si hali ya kawaida inayopuuza ujenzi huo wa jinsi yalivyokuwa kwao ili tuweze kuyaelewa.

Kufanya hivyo ni kutumia vibaya Biblia. Suala la chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu, sehemu kuu ya kwanza ya Matendo ya Mitume sura ya 8, ambayo ni 1 hadi 13, limeainishwa katika aya kadhaa, lakini hilo ndilo kubwa na nimemnukuu Garland kwa usomaji wako hapa, na hilo ni wazi litakuza mtazamo mbadala na unaweza kulisoma na kuamua mwenyewe kama tunazungumzia hitaji la kutenganisha mitazamo hii miwili au kujaribu kupata kufanana fulani inapoibua mambo lakini toleo hilo la wiki litakuwa kubwa kuhusu historia au fasihi. Sasa, ninasoma muktadha kutoka kwa marekebisho haya, na nimefanya kidogo cha hilo hapa, na tunaweza kuona jinsi hilo linavyoweza kututokea.

Nimeifanya katika kurasa tatu zinazofuata. Samahani, nilitaka kuifanya kwa maandishi tu lakini haifanyi kazi kabisa. Kwanza kabisa, usomaji wa kitamaduni, usomaji wa kitaaluma, ulielezea hapa kile kinachoitwa mtazamo wa kitamaduni. Ndiyo maana niliweka neno kitaaluma pamoja nalo kwa sababu wakati mwingine neno jadi kwa asili ni baya kwa sababu hiyo ina maana kwamba haliko tayari kuboreshwa au kurekebishwa.

Hilo si kweli na hili. Limekimbilia uhuru haraka sana, na ndiyo maana naliweka katika nukuu kwa sababu wakati mwingine huo ni uelewa wa Magharibi kuhusu uhuru, si

uelewa wa karne ya kwanza kwa sababu neno uhuru pia linahusiana na neno haki ambazo tumezungumzia hapo awali na wasomi na hadhi ya kijamii na tunapaswa kuwa waangalifu. Nadhani naona neno haki zote mbili likitumika kwa zaidi ya njia moja katika sura ya 10, 8 hadi 10 na tutalizungumzia hilo.

Kwa hivyo, tunaweza kuingiza wazo la kimagharibi la uhuru hapa labda kupita kiasi kidogo. Sawa, sura ya 8, mistari ya 1 hadi 13. Paulo anaonya dhidi ya kuanguka katika ushiriki wowote wa kweli na ibada ya sanamu.

Nadhani mitazamo yote miwili inaona hilo labda kwa njia tofauti. Katika 9:24 hadi 10:22, Paulo anaonya dhidi ya maarifa ya kiburi na ushiriki wa kujisifu. Hilo lazima lihesabiwe.

Je, wenye nguvu ni mchanganyiko wa fasihi pia? Katika 10:23 hadi 11:1, Paulo anaonya dhidi ya kumtoa ndugu, kumkosea ndugu kwa uhuru wa mtu mwenyewe. Kwa hivyo, kuna yin-yang halisi tunapopitia maandiko haya.

Katika utangulizi wa suala hili katika 8:1, sote tuna ujuzi kuhusu chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu. Tunao, lakini ujuzi hujivuna huku upendo ukijenga. Kwa hivyo, ghafla, tunakabiliwa na mambo mawili hapa.

Maarifa, ambayo nadhani Paulo anayaunga mkono kwa nguvu zote. Hatutoi dhabihu ya kujua ukweli kwa ajili ya upendo. Lakini tuna maarifa na upendo.

Tuna usahihi na ujima unaoendelea. Unawezaje kuyaunganisha haya na sio kuyagawanya tu na kuwa na mtu amesimama hapa ambaye yuko sahihi lakini hajali wale wanaopambana? Kwa hivyo penda kuziba pengo hilo.

Mapenzi ni njia ya utekelezaji wa maarifa. Lakini ngoja nieleze wazi kabisa. Mapenzi si wazo la kihisia tu.

Upendo katika Biblia unahusu sana yaliyo mema. Upendo ni neno la agano katika Agano la Kale. Utampenda Bwana Mungu wako. Hauhusiani kabisa na jinsi unavyohisi kuhusu Mungu.

Inahusiana na utii wako kwa Mungu. Na hilo ni somo lingine. Hata hivyo, upendo ni neno linaloeleweka vibaya kwa kiasi kikubwa kwa sababu ya kuwekwa kwa wazo la Magharibi na wazo la kisasa kwenye neno upendo.

Neno upendo kimsingi ni la agano. Na tutalizungumzia hilo tunapoyachunguza haya kwa njia tofauti. Maarifa yanaweza kujivuna, inasema, katika muktadha huu wa 1 Wakorintho katika sura ya 4 na sura ya 5, sasa katika 8:1.

Maarifa hujivuna. Je, hiyo ina maana kwamba unatupa maarifa nje? Tunajua. Paulo anayatumia kwa njia zote mbili.

Kwa njia nzuri, tunajua mambo haya. Lakini hatuwezi kuruhusu kile tunachokijua kushinda mema ya jamii. Maarifa hujivuna huku upendo ukijenga.

Hiyo si mgawanyiko wa maarifa na upendo. Lakini upendo ndio jinsi unavyoleta maarifa katika jamii. Si rahisi.

Ni mpito. Na, kama nilivyosema, ukiwa katika huduma, una watu ambao wako katika mwendelezo mzima kila wakati unapozungumza na kutaniko lako. Watu ambao wamefikia katika suala la kuelewa mtazamo wa kibiblia na watu ambao wameanza kujaribu kuuelewa wana mizigo mingi ambayo hawawezi kuiondoa, na wamechanganyikiwa na kile wanachokiona kama kutoendelea katika kutaniko hilo.

Kama kiongozi wa huduma, lazima ujifunze kufanya kazi na pande zote mbili za mwendelezo huo kwa ukombozi. Wakomboe wenye nguvu kutokana na kuwa wanyanyasaji. Wakomboe wale ambao hawana ujuzi kutokana na kukata tamaa ya kujua.

Lakini wasaidieni kupitia mchakato wa mpito. Nadhani ndivyo hasa vinavyoendelea hapa katika mahakama ya Kirumi. Wale wanaofikiri wanajua kitu bado hawajui kama wanavyopaswa kujua.

Lakini yeyote anayempenda Mungu anajulikana na Mungu. Kwa hivyo, hii si kumtupa mtoto nje na maji ya kuoga pande zote mbili za mwendelezo huo. Hutupi maarifa na kukuza upendo.

Hutupi upendo na kukuza maarifa. Lazima ujue jinsi mambo haya yote mawili yanavyofanya kazi pamoja. Kwa mfano, Baraza la Yerusalemu katika Matendo 15, ambalo linatangulia masuala tunayoshughulikia katika 1 Wakorintho, kumbuka kwamba katika Matendo 18, tuna jambo la Korintho linaloendelea, ambapo Paulo anasema kwamba Mataifa wataonyesha upendo, ukipenda, kwa jumuiya nzima ya Kikristo ya Wayahudi walioungana kwa kujiepusha na vitu, kutoa dhabihu kwa sanamu, na kujiepusha na damu na masuala yaliyowaudhi Wakristo Wayahudi.

Matendo 15 ilifafanua hilo. Kwa nini hilo halijatajwa hapa? Mtazamo mbadala ungesema, sawa, halijatajwa kwa sababu si la kawaida, bali kwa sababu Paulo anaendana kikamilifu na Matendo 15. Au labda halijatajwa hapa kwa sababu una vipande vingi vya mpito unapoendelea kusoma kitabu cha Matendo.

Na hoja ni kwamba unashughulika na jamii tofauti kuhusu mahali zilipo katika wakati na mahali fulani. Na Paulo alikuwa akifanya makubaliano katika Baraza la Yerusalemu

kwa ajili ya manufaa ya jamii, kwa ajili ya upendo. Na hilo halikuondoa maarifa, lakini halikuruhusu maarifa kuwa kitu cha kuonea, kama inavyoweza kuwa.

Kwa hivyo, una muktadha huu wa kibinadamu wa kushughulika kila mara na watu walio katika nyakati tofauti maishani mwao. Na kutokana na hilo, una mgongano wa mitazamo ya ulimwengu. Wale ambao wamechukua na wako salama katika mtazamo kamili wa Kikristo, na wale walio katika mpito.

Sasa, hebu tuendeleo kwenye 2C hii. Na hiyo ndiyo mistari michache ya kwanza inayoianzisha. Na kisha katika Matendo 8.4, samahani, 1 Wakorintho 8.4. Kwa hivyo basi, vipi kuhusu kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu? Maarifa, sanamu si kitu.

Upendo, baadhi hawajaweza kufanya mabadiliko kamili bado. Kwa hivyo, mwendelezo huu wa maarifa na jumuiya lazima uzingatiwe katika sura zote za 8 hadi 10. Lakini angalia jinsi Paulo anavyoanza katika mstari wa 4. Kwa hivyo, basi tunajua kuhusu kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu.

Tunajua, sawa, hakuna maelewano katika suala hilo. Alisema tu kwamba maarifa hujivuna, na bado anarudi moja kwa moja na kusema, Najua. Naam, anajipinga mwenyewe? Hapana.

Tunapaswa kurekebisha jinsi tunavyoelewa utangulizi katika 1 hadi 4, kwamba si kumtupa mtoto nje na maji ya kuogea, kwa kutumia sitiari. Hatupaswi kutupa maarifa kwa sababu jamii inapata wakati mgumu na mabadiliko hayo. Hapana, tunaendelea moja kwa moja.

Na nadhani ndivyo Paulo anavyofanya. Anakuja moja kwa moja na kufundisha mtazamo sahihi wa ulimwengu ni nini. Katika kifungu hiki, tunajua kwamba sanamu haikuwa kitu kamwe duniani.

Michoro yote ya jiji la Korintho na jiji la Athene ambayo imeunganishwa sana na ni sehemu ya kitambaa cha Roma, sehemu ya kitambaa cha utamaduni wa Kigiriki na Kirumi na koloni la Kirumi, yote hayo si kitu. Na bado, kila kitu kimezungukwa. Lakini kiuchunguzi wa mambo ya kale, sanamu si halisi.

Kwa njia, ukisoma vyanzo vilivyopo vya karne ya kwanza, hii haikuwa mpito rahisi kwa sababu mahekalu hata yalidai uponyaji. Walidai kwamba Mungu wao alifanya kitendo kwa ajili ya mtu, na kuna watu waliotoa ushuhuda katika mistari hiyo. Kwa hivyo, sio vita vya kiakili tu vinavyoendelea hapa.

Ni kile kilicho kweli na kwa msingi gani. Na kisha Paulo analeta mabadiliko. Sanamu si kitu.

Msingi wa hilo ni upi? Hakuna Mungu ila mmoja tu. Kwa njia, huo ndio mpango wa msingi wa Kiyahudi. Wazo la ungamo katika Kumbukumbu la Torati 6:4 ni kwamba kuna Mungu mmoja na mmoja tu.

Imani ya Mungu Mmoja inatawala. Na ndiyo maana ibada ya sanamu si kitu kwa sababu si kweli. Ni muundo wa kibinadamu kutoka kwa mtazamo huu maalum.

Mungu mmoja na anarudia hilo, kwa njia, hata kama kuna wanaoitwa miungu, herufi ndogo, iwe mbinguni au duniani, kama vile kuna miungu mingi midogo na mabwana wengi wadogo wanaotambulika katika utamaduni wenu. Lakini kwetu sisi, mtazamo wetu wa ulimwengu, kuna Mungu mmoja tu, Baba ambaye vitu vyote vilitoka kwake, na kwa ajili yake sisi tunaishi. Na kuna Bwana mmoja tu Yesu Kristo ambaye vitu vyote vilitoka kwake, na kwa njia yake sisi tunaishi.

Inashangaza kwamba Roho hatajwi hapa. Lakini usijali, hakuna wivu katika Uungu. Unaona, Utatu ni muundo wa kitheolojia ambao tunaurejesha kwenye maandiko.

Sahihi, lazima iwe kwa Wakristo. Lakini si maandishi ya uthibitisho. Na hapa pangekuwa mahali pazuri pa kufanya hivyo, lakini hakufanya hivyo.

Mungu mmoja anatawala. Mungu mmoja, nafsi tatu. Na kisha jumuiya ya Wakristo baadaye hugundua maana halisi ya hilo.

Na hili lingekuwa andiko ambalo lingehitaji kuzingatiwa. Lakini si kila mtu ana ujuzi huu. Kwa hivyo, mtazamo wa kibiblia wa ulimwengu unatolewa hapa katika mistari ya nne hadi sita na katika mistari ya saba na nane.

Lakini si kila mtu ana ujuzi huu. Na nadhani tunahitaji kufafanua hilo. Kuna watu ambao ni Wakristo katika jamii yako ambao hawajapata muda wa kufanya mabadiliko ya kusema kwamba miungu hii si kitu.

Bado wanasumbuliwa na uwezekano kwamba labda ni kweli baada ya yote. Kwa kweli, baadhi yao huenda walirudi kwenye muktadha wao wa awali. Na kama walikuwa Wakristo kweli, walipambana na hilo na kisha wakatoka baadaye.

Lakini si kila mtu ana ujuzi huu. Baadhi ya watu bado wamezoea sanamu kiasi kwamba wanapokula chakula kilichotolewa sadaka, hukiona kama kimetolewa sadaka kwa mungu. Na kwa kuwa dhamiri zao ni dhaifu, huchafuliwa.

Lakini chakula hakitusongezi karibu na Mungu. Hatuko mbaya zaidi tusipokula, na hatuko bora zaidi tusipokula.

Sawa, hebu tufikirie kuhusu mstari wa nne hadi wa nane. Nimeuita huu mtazamo wa kibiblia kama ulivyoelezwa na Paulo. Hapa tena, aina ya muhtasari wa kitamaduni.

Kuna metafizikia iliyopotoka. Wakristo hawa wapya bado hawajapambana na ontolojia na epistemolojia iliyo nyuma ya uelewa wa Kiyahudi na Kikristo. Wanatoka katika wingi wa kidini, kutoka katika ibada ya sanamu.

Hawajaweza kufanya mabadiliko hayo. 8.6 ina mojawapo ya maandishi manne ya wazi ya imani ya Mungu mmoja katika Paulo. Na nimeyaorodhesha hapa kwa ajili yako.

Imani ya Mungu Mmoja Isiyopingika. Winter, katika makala yake kuhusu wingi wa dini, anaelezea sababu za Kikristo kwa nini kula katika mahekalu kuanzia nne hadi sita ni sawa. Na jibu la Paulo si tu ndani ya wazo la imani, unachojua, bali pia ni mfumo wa uhusiano.

Kwa hivyo, anajaribu kufafanua jinsi walivyokuwa wakifanya kazi kupitia upande wa uchunguzi wa kisayansi, ontolojia ya kutokuwa na sanamu si kitu, kwa upande wa utendaji, kwamba katika jamii, una watu ambao mtazamo wao wa ulimwengu bado haujakomaa vya kutosha kuweza kujiondoa kihalali kutoka kwa hilo. Kwa hivyo, wanapoingia katika muktadha huo, au wanapokuona hapo, mshauri wao, wanahisi hatia na mkanganyiko, na lazima ushughulikie hilo na kulishughulikia.

Kuna metafizikia iliyopotoka. Tulidhani kwamba miungu bado ni kitu. Zaidi ya hayo, kuna seti ndogo ya utambuzi.

Sasa, hapa ndipo ninapohitaji ubao wangu. Kama unaweza kujaribu kuchora hii akilini mwako, samahani, sina chati hapa kwenye madokezo yangu. Ningemchora mtu wa kijiti.

Unajua, una kichwa chako kisha fimbo, miguu, na mikono kama mfano. Na kushoto kwako, kulia kwangu. Hapa, ningeweka data.

Sawa. Na data huja moyoni. Ningechora akili kama moyo kwa sababu hivyo ndivyo Biblia inavyofanya.

Data huingia moyoni, yaani, akilini, na kutoka upande mwingine, na maana huhesabiwa. Sawa. Kama wewe ni Mkorintho ambaye hajui chochote kuhusu Uyahudi au Ukristo, na hujawahi kuuunga mkono, na hata unaukataa, data huja kutokana na wingi wa dini na kutoka upande mwingine kama maana.

Namaanisha kwamba miungu hii ni kitu na kwamba lazima niwaheshimu. Sio mmoja tu bali wote. Huo ndio utamaduni wangu.

Hiyo ndiyo dini yangu. Lakini ghafla, umekuwa sehemu ya mila ya Kiyahudi-Kikristo, na umejifunza kwamba sanamu si kitu chochote. Kuna Mungu mmoja, na kuna Mungu mmoja.

Na kwa kutumia mfano wa Warumi 12, unahitaji kubadilishwa kwa kufanywa upya nia yako. Unahitaji kubadilisha jinsi unavyofikiri. Kwa hivyo sasa, wakati wingi huu wa kidini unapopitishwa moyoni mwako na akilini mwako, inajitokeza upande mwingine kwamba sanamu si kitu.

Kwa nini? Kwa sababu umebadilisha mtazamo wako wa ulimwengu. Umebadilishwa kwa kufanywa upya nia yako, ambayo ina maana kwamba sasa una mtazamo mpya wa ulimwengu. Badala ya ibada ya sanamu, wingi wa kidini ni mtazamo mzuri wa ulimwengu; sasa una imani ya Kiyahudi-Kikristo; sanamu si mtazamo wa ulimwengu ambao unapitia data yako.

Unaona, maana inapewa wapi? Inapewa kwa maana moja, katika ndege ya binadamu, ambapo data huingia na kutoka. Ndiyo maana unaweza kuchukua data ile ile na kupata maana tofauti. Ni mantiki, mtazamo wa ulimwengu wa watu binafsi, unaogawa maana kwa data zao. Yote ni kuhusu mtazamo wa ulimwengu.

Ndiyo maana Warumi 12:1 na 2 ni maandishi makubwa sana. Kwa hivyo, mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, si hisia zenu, bali kwa kufanywa upya nia zenu. Kulingana na mafundisho ya Agano la Kale na Jipya kama kitengo, pamoja na mwendelezo wake, hamtupi mtoto nje pamoja na maji ya kuogea kulingana na Agano la Kale.

Afadhali usifanye hivyo, kuna mambo mengi unayohitaji. Na kwa hivyo, hivi ndivyo Paulo anavyoshughulika. Anashughulika na ulimwengu ambao ulikuwa na tofauti, hapo ndipo neno seti ya utambuzi linatoka.

Gridi hii hapa, ambayo data huingia, ndiyo tunayoiita seti yetu ya utambuzi. Ufahamu unamaanisha, unauonaje ulimwengu unaoishi? Mtu huyu hapa anasema, sanamu hupata sifa. Unajua tangu mwanzo, kama vile Hosea alivyojua, unafikiri sanamu ilifanya hivyo, lakini tangu mwanzo Mungu alikupa.

Soma Hosea, ambacho ni kitabu cha kuvutia kuhusu mtazamo wa ulimwengu, pamoja na Baali, dini nyingi ambazo Israeli ilikuwa katikati yake, na ambazo Mungu alikuwa akishughulika nazo. Ni kitabu cha kuvutia sana. Kwa hivyo, mtazamo wa ulimwengu wa kibiblia unaelezea.

Una metafizikia iliypotoka wakati baadhi yao bado wanafikiri kwamba sanamu ni kitu. Una mtazamo mdogo. Bado hawajaweza kubadilishwa na kufanywa upya katika mawazo yao.

Wanafikiri kwamba maarifa machache huathiri usahihi wa maisha yako yanayoakisiwa. Nataka tu kujiandikia kuhusu wakati ujao hapa. Na kisha unapata matumizi ya kanuni hiyo.

Una mtazamo wa ulimwengu wa kibiblia upande mmoja, na kuna maelezo mengine nitakayoyataja hapa baada ya muda mfupi, lakini nataka kupata mwendelezo. Kisha una matumizi ya kanuni katika mistari ya 9 hadi 13. Sawa, kwa hivyo anazungumzia mtazamo wa ulimwengu katika 4 hadi 8, sasa 9. Hata hivyo, kuwa mwangalifu.

Sawa, amewapa ukweli tunaoujua, lakini sasa atarudi na kuwapa upendo. Maarifa na upendo vinaenda sambamba. Havipaswi kutenganishwa, lakini kuna mwendelezo.

Maarifa hutawala upande wa maisha wa kiuchunguzi, upande wa ukweli ni nini na kile tunachokijua, na upendo hutawala matumizi yake katika ulimwengu halisi. Lakini hauondoki kamwe kwenye msingi wa maarifa. Lakini si kila mtu ana maarifa haya, mstari wa 7. Lakini sasa mstari wa 9 hadi 13.

Lakini kuwa mwangalifu, hata hivyo, kwamba utekelezaji wa haki zako usiwe kikwazo kwa wanyonge. Sasa, kwa mtazamo mbadala, huo ni muundo. Kwa mtazamo wa kitamaduni, ni kundi halisi la watu.

Kwa maana mtu mwenye dhamiri dhaifu akikuona wewe mwenye ujuzi wako wote ukila katika hekalu la sanamu, je, huyo hatakuwa na ujasiri wa kula kilichotolewa sadaka kwa sanamu? Kwa hivyo, ndugu au dada huyu dhaifu ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake anaangamizwa kwa sababu huwezi kumpenda vya kutosha kumpa muda wa kufanya mabadiliko katika uelewa wake. Kuna mengi zaidi ya kusema hapa, lakini tuko katika wakati mzuri wa kusimama, na tutarudi kwenye ukurasa wa 121 na kuchukua suala hili la kushughulikia suala la watu hawa wawili. Angalau katika mtazamo wa kitamaduni, mtazamo mbadala unaangalia maelezo haya.

Tunaangalia mtazamo wa ulimwengu unaohitaji kubadilishwa, lakini unafanyaje? Nitakuona wakati ujao.

Huyu ni Dkt. Gary Meadors katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha 1 Wakorintho. Huu ni kipindi cha 21, 1 Wakorintho 8.1-11.1, Jibu la Paulo kwa Swali la Chakula Kilichotolewa Sadaka kwa I dols.